

Štev.: 158/2019

Datum: 22.8.2019

RS Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
mag. Ksenija Klampfer, ministrica

Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Ekonomsko – socialni svet

Gregorčičeva 20
1000 Ljubljana

Zadeva: Javna pobuda SOPS – odprava družbene slepote do diskriminacije delavcev (staršev), zaposlenih v gospodarstvu

Spoštovani,

Sindikat obrti in podjetništva Slovenije (v nadaljevanju SOPS) kot najstarejši sindikat v državi, predstavnik več kot 140.000 delavcev, zaposlenih v malem gospodarstvu, daje pobudo takojšnji obravnavi vprašanja diskriminacije otrok in staršev – zaposlenih v zasebnem sektorju.

SOPS omenjeno neenakost staršev – delavcev, zaposlenih v zasebnem sektorju vidi v odločitvi Vrhovnega sodišča RS, ko je to zaradi spremstva prvošolca v šolo priznalo dodatni dan plačane odsotnosti z dela celotnemu javnemu sektorju.

Sindikat obrti in podjetništva Slovenije sicer **odločno podpira odločitev vrhovnega sodišča** v sodbi VIII Ips 35/2018, ko to pravi, da je spremstvo prvošolca na njegov prvi šolski dan »neodložljiv popravek ..., ki ga ni mogoče odložiti na kasnejši čas. Gre za izredne dogodke, ki po naravi stvari zahtevajo prisotnost posameznika in ki se jih ne da odložiti ... Gre za enkratno, neodložljiv dogodek, pri katerem se od staršev družbeno pričakuje, da ta dan v šoli preživijo s svojim prvošolcem.«

SOPS torej meni, da je družbena tema, ki jo v tem dopisu naslavljamo, tako pomembna, da zasluži nemudno obravnavo na Ekonomsko – socialnem svetu in hkrati predstavlja apel Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da preuči in sprejme ukrepe, da se diskriminacija nasproti delavcem – staršem, ki so zaposleni v zasebnem sektorju, nemudoma odpravi. Stališče našega sindikata je, da morajo imeti vsi otroci (in njihovi starši) enake možnosti in pravice, kar s trenutno veljavno delovnopravno zakonodajo ni omogočeno, saj odločitev o tej pravici prepušča vsakokratni (samo)volji posameznega delodajalca (ali delodajalskih organizacij, predstavnikov zasebnega sektorja).

Ob tem je treba poudariti, da je Sindikat obrti in podjetništva Slovenije v času pogajanj za spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo, predlagal umestitev enake dikcije v omenjeno kolektivno pogodbo (40. člen KPop), kar so predstavniki delodajalcev odločno zavrnil.

Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju OZS) in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS – GIZ) so v svojem odzivu na izhodišča, ki jih je pripravil Sindikat obrti in podjetništva Slovenije (izhodiščni predlog kot vsebina, na podlagi katere stečejo pogajanja), zapisali, da gre za nesprejemljiv predlog in s tem zavrnil pogajanja za spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo, s svojim dejanjem pa povzročili, da bo po osemindesetih letih socialnega miru in obstoja najstarejše kolektivne pogodbe zasebnega sektorja največji del zasebnega sektorja ostal brez najpomembnejšega, dejavnosti specifičnega delovnopравnega akta.

Na podlagi zapsanega je ob dejstvu, da niti OZS niti ZDOPS – GIZ nista pripravljeni vstopiti v pogajanja za sprejem splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo niti za sklenitev nove Kolektivne pogodbe za obrt in podjetništvo, (za začetek) smiselna sprememba oziroma dopolnitev 165. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in nasl.), ki bi to pravico, t. j. pravico do dodatnega dneva plačane odsotnosti z dela zaradi neodločljivih opravkov, kot je določeno npr. v 29. členu Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti (v nadaljevanju KPND, Ur. l. RS, št. 18/91 in nasl.), zaradi spremstva otroka v šolo, razširila na vse zaposlene v Republiki Sloveniji.

Sprememba zakona o delovnih razmerjih in aktivna vloga ministrstva, ki bi to anomalijo zaznalo kot nedopustno, je torej nujno potrebna, saj bi s tem ukrepom na sistemski ravni onemogočili samovoljno odločanje posameznikov (delodajalcev zasebnega sektorja) o pravici, ki jo je drugim zaposlenim (v negospodarstvu) priznalo Vrhovno sodišče RS.

Spomnimo, da je odločitev Vrhovnega sodišča RS bila sicer sprejeta v zvezi z določbo Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (četrta alineja prvega odstavka 38. člena pogodbe, Uradni list RS, št. 15/94 in nasl.), vendar je ob tem treba izpostaviti, da podobno določbo vsebujejo tudi nekatere druge kolektivne pogodbe. Med drugim Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti, ki v tem delu velja za vse javne uslužbenke, kar pomeni, da je Vrhovno sodišče priznalo enotno pravico za celoten javni sektor.

Na Ekonomsko socialni svet in ministrstvo za delo se kot socialni partner obračamo s pisnim predlogom in utemeljitvijo ter zahtevamo;

- da se pobuda Sindikata obrti in podjetništva Slovenije umesti na točko dnevnega reda ESS v najkrajšem možnem času,
- da jo ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti skupaj s predstavniki vseh sindikalnih central enotno podpre,
- ter da se sprejmejo rešitve, ki bodo (enotno) v korist vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Z omenjenim ukrepom sprememb oziroma dopolnitev obstoječe zakonodaje se mora nemudoma prekiniti socialna neenakost zaposlenih v gospodarstvu in njihovih otrok.

Če omenjena rešitev ne bo sprejeta oziroma podprta s strani ministrstva za delo in poslanskih skupin, katerim je pobuda poslana v vednost in razmislek, zahtevamo uradno stališče omenjenega ministrstva (in poslanskih skupin), v čem se delavci zasebnega sektorja, starši prvošolcev, razlikujejo od delavcev javnega sektorja (staršev prvošolcev), ki jim pripada dodatni dan plačane odsotnosti z dela, na prvi šolski dan njihovih otrok.

S spoštovanjem,

Ana Čermelj, generalna sekretarka SOPS

V vednost

- Poslanskim skupinam Državnega zbora Republike Slovenije
- Članstvu Sindikata obrti in podjetništva Slovenije in vsem zaposlenim zasebnega sektorja

-